

Sygn. akt: I C 587/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 lipca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Joanna Jank
Protokolant:	Sekretarz sądowy Katarzyna Chachulska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 lipca 2019 r. w G.

sprawy z powództwa **A. K.**

przeciwko (...) Serwis S.A. w W.

i Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad

o zadośćuczynienie

I. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad na rzecz powoda kwotę 14762,37 zł (czternaście tysięcy siedemset sześćdziesiąt dwa złote i trzydzieści siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 2348, 90 zł (dwa tysiące trzysta czterdzieści osiem złotych i dziewięćdziesiąt groszy) od 13 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 12 413, 47 zł (dwanaście tysięcy czterysta trzynaście złotych i czterdzieści siedem groszy) od dnia 15 lutego 2019 r. do dnia zapłaty

II. oddała powództwo w stosunku do Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad w pozostałym zakresie

III. oddała powództwo w stosunku do pozwanego (...) Serwis SA w W.

IV. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad na rzecz powoda kwotę 2259 zł (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt dziewięć złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania

Sygnatura akt: I C 587/18

UZASADNIENIE

Powód A. K. wniósł pozew przeciwko (...) Serwis S.A. z siedzibą w W. domagając się od pozwanego zapłaty kwoty 15.684,87 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13 sierpnia 2017r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę oraz kwoty 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że w dniu 17 maja 2017r. poruszając się motocyklem Y. po O. T. w kierunku G. na zjeździe na K. w G. K. wpadł w poślizg wskutek źle utrzymanej nawierzchni, na której znajdowała się plama ropopochodna. Wskutek zdarzenia motocykl powoda oraz elementy niebędące częściami składowymi tego pojazdu zostały uszkodzone. Zgodnie z danymi serwisu motocykli Y. koszt naprawy motocyklu wynosi 12.413,47

zł. Poza tym, na poniesioną szkodę składają się również koszty sporządzenia kosztorysu szkody w kwocie 400 zł, koszt uszkodzonych spodnie L. w kwocie 399,90 zł, kufra w kwocie 730 zł, kurtki motocyklowej w kwocie 819 zł i koszty usług prawnych w kwocie 922,50 zł. Jak wskazuje powód O. T. jest częścią drogi krajowej nr (...) i podlega Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. W toku korespondencji z zarządcą ustalono, że odcinek drogi na którym doszło do zdarzenia został przekazany na podstawie umowy utrzymaniowej pozwanej spółce, co stanowi podstawę wyłączenia odpowiedzialności zarządcy drogi za szkodę. Zdaniem powoda podmiot odpowiedzialny za utrzymanie drogi zaniechał odpowiednich działań zmierzających do zapobieżenia bezpośredniemu zagrożeniu w ruchu drogowym, gdyż częstotliwość monitorowania drogi (raz dziennie) wydaje się być niewystarczająca biorąc pod uwagę ruch kołowy po całej obwodnicy. Działanie zarządcy drogi w postaci likwidacji skutków rozlanej plamy tłustej, oleistej substancji i właściwe oznaczenie odcinka drogi byłyby wystarczające, aby zapobiec powstaniu szkody. Powód domaga się również zadośćuczynienia za krzywdę wskazując, iż w konsekwencji wypadku zaczął odczuwać dyskomfort związany z codziennymi podróżami na motocyklu po trasie, na której doszło do zderzenia, odczuwa lęk przed ewentualnym potwornym wypadkiem i jeździ mniej pewnie.

(pozew k. 3-12)

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka (...) S.A. wniosła o oddalenie powództwa w całości. Jak wskazano na mocy umowy z zarządcą drogi pozwana jest obowiązana do kontroli i utrzymania odcinka drogi O. T., na którym doszło do zdarzenia. Zgodnie z treścią załącznika do umowy tj. Opisu Przedmiotu Zamówienia pozwana zobowiązana jest do przeprowadzenia patrolu drogi, a każda czynność związana z patrolem drogi jest odnotowywana w dzienniku objazdu. W dniu wystąpienia szkody patrol drogi został przeprowadzony zgodnie z zapisem (...) między godziną 7 a 10, zgodnie z umową, która wymaga przeprowadzenia patrolu przed godziną 10. W Dzienniku brak informacji o wystąpieniu takich czynników jak plany ropopochodne, mogące skutkować wystąpieniem szkody. Zgodnie z umową pozwana ponosi odpowiedzialność jedynie za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotu umowy. Pozwana zrealizowała swoje obowiązki umowne przeprowadzając standardowe działania określone w (...). Brak winy pozwanego za wystąpienie zdarzenia potwierdza pismo (...) z dnia 19 maja 2011r. Pozwana wskazała, iż nie miała możliwości przeprowadzenia czynności związanych z zabezpieczeniem oraz usunięciem zagrożenia po wystąpieniu zdarzenia do czego zobowiązana była zgodnie z umową, gdyż plama została zneutralizowana na skutek interwencji Straży Pożarnej. Nadto, w przedmiotowym przypadku proces likwidacji zagrożenia nie mógł się rozpocząć z uwagi na brak posiadania przez pozwanego informacji o wystąpieniu zdarzenia.

(odpowieź na pozew k. 41-43)

D. w toku procesu Skarb Państwa - Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad również wniósł o oddalenie powództwa, wskazując, iż w dniu 5 października 2015r. zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę na wykonanie robót budowlanych, na mocy której pozwana spółka przyjęła pełną odpowiedzialność cywilną za wszelkie zdarzenia na terenie robót powstałe z przyczyn leżących po jego stronie bezpośrednio związanych z przedmiotem umowy, w tym za zdarzenie dotyczące szkód osób trzecich. Jak wskazuje pozwany ww. spółka wywiązała się z obowiązków określonych w (...), dokumentując przeprowadzone czynności poprzez stosowny wpis w dzienniku objazdu drogi i nie stwierdzając żadnych uwag dotyczących stanu utrzymania drogi i innych okoliczności zagrażających bezpieczeństwu ruchu drogowego. Ponadto, pozwany wskazał, że jako ustawowy zarządca drogi dochował staranności w zakresie monitorowania jej stanu oraz warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez dokonywanie objazdu drogi niezależnie od czynności drugiego z pozwanych. Zgodnie z Zarządzeniem i Instrukcją służby utrzymaniowe pozwanego w dniu 17 maja 2017r. w godzinach 9-11 dokonały objazdu przedmiotowego odcinka drogi ekspresowej nr (...), nie stwierdzając żadnych uwag co do stanu technicznego drogi, warunków ruchu oraz zachowania bezpieczeństwa. Ponadto, pozwany na bieżąco przez 24 godziny na dobę gromadzi i przekazuje wszelkie informacje dotyczące stanu dróg, przejezdności oraz zdarzeń na drodze, stale monitoruje stan drogi przez Internet, media oraz zgłoszenia użytkowników dróg. W ocenie pozwanego faktyczny dwukrotny objazd drogi zadość czyni obowiązkowi zachowania należytej staranności w zakresie monitorowania stanu drogi oraz zachowania warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego. Pozwany nie jest w stanie przewidzieć wszystkich zdarzeń na drodze mających negatywny wpływ na stan techniczny, poziom utrzymania oraz bezpieczeństwo ruchu drogowego, niemniej w każdym przypadku zaplanował i

stworzył efektywny system zarządzania drogą przy pomocy którego może bądź minimalizować negatywne zjawiska na drodze bądź na nie reagować.

(odpowiedź na pozew k. 124-128)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 maja 2017r. około godz. 6:35 A. K. kierujący motocyklem marki Y. o numerze rejestracyjnym (...), jadąc O. T. od strony G. na zjeździe na K. na węźle drogowym K. (droga krajowa nr (...)) najechał na płamę ropopochodną, stracił panowanie nad pojazdem i przewrócił się. Na miejscu zdarzenia na odcinku około 80 m znajdowała się plama ropopochodna.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: zaświadczenie Komendy Miejskiej Policji w G. z dnia 23 maja 2017r. k. 20, przesłuchanie powoda A. K. płyta CD k. 208)

Zarządcą drogi krajowej nr (...), na której doszło do zdarzenia, jest Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 5 października 2015r. pomiędzy Skarbem Państwa – Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad a (...) Serwis S.A. z siedzibą w W. została zawarta umowa nr (...), na mocy której zarządca drogi powierzył ww. spółce do wykonania roboty budowlanej tj. całoroczne kompleksowe utrzymanie dróg krajowych administrowanych przez (...) Oddział w G. w okresie od 1 stycznia 2016r. do 30 czerwca 2021r. Zgodnie z zawartą umową do obowiązków wykonawcy należało m.in. sukcesywnie wykonywanie przedmiotu umowy w oparciu o Opis przedmiotu zamówienia (dalej: (...)) z uwzględnieniem wymagań określonych w (...) i (...).

Zgodnie z postanowieniami (...) prace utrzymaniowe wykonywane przez wykonawcę obejmować miały w szczególności:

1. wykonywanie prac zapewniających ciągle utrzymanie określonego standardu oraz bezpieczeństwa użytkowników drogi;
2. zapewnienie przejezdności drogi na poziomie określonym w standardzie zapewniając bezpieczeństwo użytkowników drogi;
3. utrzymanie i konserwacja przekazanego w utrzymanie (na czas umowy) zaplecza technicznego zapewniając ich trwałość;
4. zapewnienie kontaktu z przedstawicielem zamawiającym, w szczególności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych (bezwłoczne powiadomienie (...)u i przedstawiciela zamawiającego) oraz współpraca z innymi służbami zgodnie z Planem Działań Ratowniczych);
5. prowadzenie pełnej dokumentacji wszelkich prac utrzymaniowych, zdarzeń drogowych oraz niezbędnej dokumentacji wskazanej przez zamawiającego w umowie;
6. prowadzenie działań interwencyjnych związanych z likwidacją wszelkich sytuacji kryzysowych na drodze;
7. prowadzenie monitoringu określonych przez zamawiającego zdarzeń (np. usuwania z jezdni przedmiotów stwarzających zagrożenie, martwych zwierząt, uszkodzonych elementów wyposażenia zagrażających użytkownikom, usuwanie usterek gwarancyjnych).

Wykonawca zobowiązany był także do zapewnienia monitoringu i kontroli drogi poprzez działania zmierzające do zapewnienia właściwego standardu utrzymania drogi. W ramach powyższego wykonawca winien zapewnić m.in. patrolowanie dróg.

Patrol dróg był realizowany na następujących zasadach:

1. patrolu dokonuje brygada patrolowa dedykowana danemu obwodowi (w szczególnych przypadkach zamawiający dopuszcza dokonywanie patroli przez jednego pracownika wykonawcy);
2. patrol wykonywany musi być co najmniej 1 raz dziennie w godzinach porannych (codziennie, niezależnie od dnia tygodnia, cała droga musi być spatrolowana nie później niż do godz. 10.00), w przypadku zdarzeń awaryjnych bądź sytuacji nadzwyczajnych wykonawca może zadysponować dodatkowe prace;
3. lider brygady patrolowej (brygadzysta), zobowiązany jest do rejestrowania wszelkich nieprawidłowości na drodze, a w razie stwierdzenia zagrożenia bezpieczeństwa użytkowników drogi do niezwłocznego usunięcia zagrożenia lub jego zabezpieczenia do czasu usunięcia zagrożenia;
4. pracownik patrolu zobowiązany jest do usuwania we własnym zakresie elementów obcych z pasa drogowego, w tym porzuconych widocznych śmieci, przedmiotów obcych, reklam niezwiązanych trwale z gruntem, np. przyczepy, banery na ogrodzeniach itp.;
5. patrolowanie drogi winno odbyć się z częstotliwością zapewniającą utrzymanie określonego standardu celem sprawdzenia stanu drogi (jezdni, pas drogowy oraz wszystkie elementy wyposażenia drogi i obiekty inżynierskie), w tym w szczególności
 - zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego,
 - doraźnego usunięcia występujących zagrożeń,
 - bieżącego przekazania informacji o stanie nawierzchni i warunkach pogodowych (zima);
 - zamykania otwartych bram i furtek w ogrodzeniu oraz na przejazdach awaryjnych, kontroli stanu ogrodzenia, uzupełnienia oraz naprawy po kradzieżach i uszkodzeniach.

Każda czynność patrolu winna być odnotowana w dzienniku objazdu.

(dowód: umowa nr (...) z dnia 5 października 2015r. k. 69-78v wraz z Opisem Przedmiotu Zamówienia k. 44-65)

W dniu 17 maja 2017r. pracownik (...) Serwis S.A. z siedzibą w W. M. K. dokonał objazdu m.in. odcinka drogi, na którym doszło do zdarzenia z udziałem powoda. Patrol drogi był wykonywany w godzinach 7:00 – 10:00. Patrol jechał O. T. z G. do G.. W dzienniku objazdu odnotowano informację o plamie oleju na węźle C., natomiast na węźle K. nie stwierdzono tego typu nieprawidłowości.

(dowód: dziennik objazdu z dnia 17 maja 2017r. k. 66-68, zeznania świadka M. K. płyta CD k. 101)

W przypadku stwierdzenia na pasie jezdni plamy oleju pracownik (...) Serwis S.A. dokonuje jej neutralizacji przy pomocy sorbentu. W przypadku konieczności usunięcia większych plam wzywana jest Straż Pożarna. W dzienniku objazdu nie odnotowuje się informacji o występujących śladach po zastosowaniu sorbentu.

(dowód: zeznania świadka M. K. płyta CD k. 101, zeznania świadka B. W. płyta CD k. 101)

Zgodnie z zarządzeniem nr 56 z dnia 17 listopada 2015r. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad ustalił wytyczne dokonywania objazdów dróg krajowych w celu sprawdzenia stanu utrzymania i ochrony dróg w tym: drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń oraz instalacji stanowiących całość techniczno – użytkową,

przeznaczonych do prowadzenia ruchu drogowego, urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, odwodnienia, stałego i czasowego oznakowania poziomego i pionowego oraz infrastruktury ważnej dla obronności i bezpieczeństwa Państwa. Zgodnie z zarządzeniem ustalono, że częstotliwość objazdów dróg utrzymywanych w modelu wskaźnikowym powinna być wykonywana według harmonogramu, a innych dróg co najmniej raz dziennie. Ustalona częstotliwość obowiązuje w ciągu całego roku (w tym w święta i dni wolne od pracy). Ponadto, co najmniej raz w miesiącu objazdy dróg powinny być dokonywane w porze nocnej, co najmniej raz w roku.

Zgodnie natomiast z Instrukcją objazdów i kontroli dróg krajowych administrowanych przez (...) Oddział w G. w ramach objazdu lub kontroli należy sprawdzić wszystkie elementy występujące w pasie drogowym, w tym mające wpływ na bezpieczeństwo oraz estetykę drogi i jej otoczenia, w szczególności wizualna ocena stanu nawierzchni drogi, wizualna ocena stanu pobocza, w tym odwodnienie, wizualna ocena pielęgnacji i utrzymania zieleni, wizualna ocena stanu urządzeń ochrony środowiska, stan utrzymania chodników i dróg rowerowych, wizualna ocena stanu oznakowania poziomego i pionowego (czystość, kompletność), elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego, estetyka drogi, korpus drogi, wizualna ocena stanu ogrodzenia, ocena stanu technicznego parkingów, miejsc obsługi podróżnych oraz miejsc do ważenia pojazdów, urządzenia wspomagające (np. kamery, stacje pogodowe), nielegalne zajęcie pasa drogowego (np. reklamy), zimowe utrzymanie dróg (w okresie występowania czynników zimowych), utrzymanie czystości w miastach, wizualna ocena stanu obiektów inżynierskich, w tym czystości na obiektach, wyświetlanie poprawnych treści na tablicach zmiennej treści. Objazdy i kontrole należy przeprowadzać nie rzadziej niż raz dziennie niezależnie od klasy drogi. Podczas dokonywania objazdu bądź kontroli pracownik winien poruszać się pojazdem służbowym z taką prędkością, aby mógł odpowiednio i skutecznie dokonać oceny kontrolowanego elementu występującego na drodze bądź w jej otoczeniu (w granicach pasa drogowego). Wszelkie uwagi, spostrzeżenia winny być odnotowywane w stosownej dokumentacji oraz w razie konieczności winna być wykonana dokumentacja fotograficzna. Zaleca się, aby objazdy i kontrole drogi były przeprowadzone przez dwóch pracowników spośród których jeden prowadzi pojazd i obserwuje drogę, a drugi obserwuje drogę oraz dokonuje zapisów stwierdzonych uwag. Jednak obsada dwuosobowa nie jest warunkiem koniecznym wykonania objazdu.

(dowód: zarządzenie nr 56 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 17 listopada 2015r. k. 133-135, Instrukcja objazdów i kontroli dróg krajowych administrowanych przez (...) Oddział w G. k. 136-141)

W dniu 17 maja 2017r. w godzinach 7:00 – 9:50 pracownik (...) W. I. dokonał objazdu drogi (...) na trasie M. – Ż. – C. – C.. W drodze z Ż. wjechał na węzeł K. od strony C.. Następnie do godz. 13:00 J. D. (1) wykonywał objazd drogi (...) na trasie od węzła M. do A1, jednak żaden ze świadków nie przejeżdżał odcinkiem drogi, na którym doszło do zdarzenia z udziałem powoda. W dzienniku objazdu nie odnotowano informacji o plamie na drodze w miejscu zdarzenia. Do (...) nie dotarło także zgłoszenie o takiej plamie. Z dziennika objazdu nie wynika także, aby ten konkretny fragment drogi, na którym doszło do zdarzenia został skontrolowany przez pracowników (...) w dniu poprzedzającym zdarzenie..

(dowód: dziennik objazdu dróg k. 142, zeznania świadka W. I. k. 178-179, zeznania świadka J. D. (2) k. 176-178)

Koszt naprawy uszkodzeń motocykla powoda powstałych wskutek zdarzenia z dnia 17 maja 2017r. wynosi 12.413,47 zł. Koszt sporządzenia kalkulacji naprawy wynosił 400 zł.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: kosztorys naprawy k. 26, paragon fiskalny k. 34)

W wyniku zdarzenia uszkodzeniu uległy również kufer motocyklowy, kurtka motocyklowa i spodnie powoda. Kufer G. (...), czarny o pojemności 47 litrów został zakupiony przez powoda w dniu 2 kwietnia 2017r. za kwotę 730 zł. Z kolei, spodnie marki L. zostały zakupione przez powoda w dniu 10 kwietnia 2017r. za cenę 399,90 zł. Wartość kurtki motocyklowej A. (...) A. wynosiła natomiast 819 zł.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: fakturę VAT z dnia 3 lipca 2017r. k. 27, wydruk k. 29, potwierdzenie wykonania operacji płatniczej k. 28)

W dniu 29 listopada 2017r. w sprawie o sygnaturze akt I Nc 1915/17 Referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zasądając od (...) Serwis S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda kwotę 176 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od 13 sierpnia 2017r. do dnia zapłaty tytułem zniszczonej szyby kasku. Nakaz zapłaty jest prawomocny.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o nakaz zapłaty z dnia 29 listopada 2017r. k. 30)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony, dowodu z zeznań świadków M. K., B. W., J. D. (1) i W. I. oraz dowodu z przesłuchania powoda A. K..

Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy, Sąd nie dopatrzył się żadnych podstaw do kwestionowania autentyczności i wiarygodności przedłożonych przez strony dokumentów. Podkreślić należy, iż część spośród wymienionych powyżej dokumentów, w szczególności nakaz zapłaty wydany w sprawie o sygnaturze I Nc 1915/17 oraz zaświadczenie Komendy Miejskiej Policji w G. miała charakter dokumentów urzędowych, zaś w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie kwestionowała w trybie przepisów art. 252 kpc przysługujących tym dokumentom domniemań autentyczności oraz prawdziwości treści powołanych dokumentów z prawdą. Sąd nie dopatrzył się także żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej dokumentów prywatnych w postaci umowy zawartej przez pozwanych wraz z załącznikami, dokumentów wewnętrznych (...) dotyczących patrolowania dróg, dzienników objazdów, kosztorysu naprawy, a także faktur i rachunków przedstawionych przez powoda. Zważyć bowiem należy, iż żadna ze stron nie kwestionowała nie tylko autentyczności tych dokumentów, lecz również nie kwestionowała okoliczności faktycznych wynikających z treści tych dokumentów jak: zakres obowiązków umownych pozwanej spółki (...) S.A., zasady dotyczące objazdów dróg obowiązujące w obu pozwanych podmiotach, okoliczności i przebieg zdarzenia z dnia 17 maja 2017r., wartość uszkodzonych w wyniku zdarzenia z dnia 17 maja 2017r. ruchomości, koszt naprawy motocykla, wysokość kosztów sporządzenia kosztorysu.

Podobnie, Sąd nie znalazł żadnych podstaw do kwestionowania dowodu z zeznań świadków oraz przesłuchania powoda. W ocenie Sądu zeznania wymienionych osób były szczere, zbieżne ze sobą i niesprzeczne z innymi zebranymi w niniejszej sprawie dowodami. Nadto, zeznania te nie budziły żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego i zasad logicznego rozumowania.

Natomiast, na podstawie art. 217 kpc i art. 227 kpc Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych na okoliczność powstania zdarzenia, jego mechanizmu i przyczyn oraz korelacji uszkodzeń motocykla powoda ze zdarzeniem. Sąd miał na uwadze, że żaden z pozwanych nie zakwestionował okoliczności i przyczyn zdarzenia z dnia 17 maja 2017r., a także związku przyczynowego pomiędzy poniesioną przez powoda szkodą a zaniechaniem w postaci braku usunięcia płamy ropopochodnej. W tym zakresie nie zgłoszono żadnych zarzutów. Skoro zatem wniosek dowodowy nie zmierzał do wyjaśnienia okoliczności faktycznych, które były sporne pomiędzy stronami, to należało uznać go za bezprzedmiotowy i zmierzający do nieuzasadnionego przedłużenia niniejszego postępowania. Ponadto, Sąd oddalił wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność utraty wartości rynkowej motocykla. Strona powodowa w niniejszym postępowaniu nie dochodziła bowiem roszczeń z tytułu utraty wartości pojazdu, lecz jedynie zapłaty kosztów naprawy motocykla, co pełnomocnik powoda jednoznacznie wyartykułował na rozprawie w dniu 25 września 2018r.

Na podstawie art. 227 kpc Sąd oddalił również pozostałe wnioski dowodowe stron, w szczególności o przeprowadzenie dowodu z pozostałych dokumentów, gdyż nie zmierzały one do ustalenia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Przechodząc do szczegółowych rozważań wskazać należy, iż w przedmiotowym postępowaniu powód domagał się naprawienia szkody majątkowej i niemajątkowej powstałej wskutek zaniechania pozwanych w należyтым utrzymaniu nawierzchni drogi, wskazując, że jadąc motocyklem na zjeździe z O. T. wpadł w poślizg na plamie oleju i przewrócił

się. W tym stanie rzeczy podstawę prawną roszczenia powoda stanowił przepis art. 415 kc, zgodnie z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Na wstępie należy wyjaśnić, że pomiędzy stronami nie było sporu co do okoliczności i przyczyn zdarzenia z dnia 17 maja 2017r. Żaden z pozwanych nie kwestionował, że powód poruszający się motocyklem marki Y. przewrócił się na plamie oleju znajdującej się na nawierzchni drogi, jak również, że wskutek upadku doszło do uszkodzenia pojazdu, jak również ruchomości powoda tj. kufra, kurtki motocyklowej i spodni. Jednocześnie, powód wykazał, przedkładając zaświadczenie wydane przez Komendę Miejską Policji w G. z dnia 23 maja 2017r., że na miejscu zdarzenia na odcinku około 80 m faktycznie znajdowała się plama ropopochodna.

Podstawową kwestią sporną pomiędzy stronami pozostawała natomiast kwestia odpowiedzialności pozwanych za nienależyte utrzymanie nawierzchni jezdni. Okolicznością bezsporną pozostawało, że droga krajowa (...), na której doszło do zdarzenia, znajduje się w zarządzie pozwanego Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad. Na mocy umowy nr (...) zawartej w dniu 5 października 2015r. zarządca drogi powierzył pozwanemu (...) Serwis S.A. z siedzibą w W. do wykonania całoroczne kompleksowe utrzymanie dróg krajowych, w tym drogi, na której doszło do wypadku powoda. Powyższa spółka wywodziła jednak, że ponosi odpowiedzialność jedynie za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotu umowy, jednocześnie wskazując, że należycie wywiązała się z obowiązków umownych. W ocenie Sądu argumentacja pozwanej spółki zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z treścią art. 471 kc dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Szczegółowa treść zobowiązania pozwanej spółki została określona w załączniku do umowy w postaci Opisu przedmiotu zamówienia (...). Zgodnie z tym dokumentem pozwana spółka była zobowiązana m.in. do zapewnienia monitoringu i kontroli drogi poprzez działania zmierzające do zapewnienia właściwego standardu utrzymania drogi. W ramach powyższego wykonawca winien zapewnić m.in. patrolowanie dróg. Stosownie do zapisów (...) obowiązkiem wykonawcy było wykonanie patrolu co najmniej 1 raz dziennie w godzinach porannych (codziennie, niezależnie od dnia tygodnia, cała droga musiała być spatrolowana nie później niż do godz. 10.00), a w przypadku zdarzeń awaryjnych bądź sytuacji nadzwyczajnych wykonawca mógł zadysponować dodatkowe prace. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego należało uznać, że pozwana spółka należycie wywiązała się z tak określonych obowiązków umownych. W oparciu o przedłożony odpis dziennika objazdu, jak również zeznania świadków M. K. i B. W. stwierdzić można, że pracownik wykonawcy w dniu 17 maja 2017r. dokonał objazdu m.in. odcinka drogi, na którym doszło do zdarzenia z udziałem powoda. Patrol drogi był wykonywany w godzinach 7:00 – 10:00, a więc niewątpliwie w czasie określonym w umowie. Podkreślić należy, iż zawarta przez pozwanych umowa nie nakładała na wykonawcę obowiązku stałego monitorowania stanu dróg, lecz jedynie zobowiązywała go do wykonania jednego dziennego patrolu do określonej w umowie godziny. Do zdarzenia doszło natomiast o godz. 6:30, co wynika zarówno z treści zaświadczenia wydanego przez Komendę Miejską Policji w G., jak i z zeznań powoda. W świetle postanowień umowy pozwana spółka nie miała bezwzględnie obowiązku patrolowania spornego odcinka drogi w tym czasie. Zważywszy na powyższe należało uznać, że pozwana spółka należycie wywiązała się z obowiązków umownych i nie ma podstaw do przypisania jej odpowiedzialności z tego tytułu.

Rozpatrując kwestię odpowiedzialności drugiego z pozwanych – Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, należy wskazać, że katalog obowiązków zarządcy drogi został określony ustawowo. Zgodnie z art. 20 pkt. 4 i 10 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 2068) na zarządcy drogi spoczywa obowiązek utrzymania nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, z wyjątkiem części pasa drogowego, o których mowa w art. 20f pkt 2 oraz obowiązek przeprowadzania okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich oraz przepraw promowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym weryfikację cech i wskazanie usterek, które wymagają prac konserwacyjnych lub naprawczych ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego. W art. 4 pkt 20 tej ustawy wyjaśniono to, na czym polega obowiązek "utrzymania drogi" (wykonywania robót konserwacyjnych, porządkowych i innych, zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu). Niezależnie więc od charakteru obowiązków organizacyjno -

porządkowych obciążających zarządcę, ich celem jest zawsze "zwiększenie bezpieczeństwa i wygody ruchu" (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2005r., II CK 719/04, LEX nr 180859). W wyroku z dnia z dnia 26 marca 2003r. II CKN 1374/00 Sąd Najwyższy stwierdził, że podjęcie odpowiednich działań zmierzających do realizacji obowiązku należytego utrzymania i ochrony dróg oczywiście możliwe jest dopiero od chwili powzięcia wiadomości o zagrożeniu, np. rozlaniu oleju na jezdni. Jednakże nie oznacza to, iż obowiązek ten konkretyzuje się dopiero w razie zawiadomienia przez osoby trzecie (użytkowników drogi, policję itd.) o istniejącym zagrożeniu jednostki organizacyjnej sprawującej zarząd drogi. Jej praca powinna być tak zorganizowana, żeby miała ona możliwość odpowiednio szybkiego stwierdzenia wystąpienia na drodze zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu i podjęcia działań zmierzających do usunięcia tego zagrożenia.

W ocenie Sądu w rozpatrywanym przypadku pozwany zarządca drogi ponosi odpowiedzialność za wyrządzoną powodowi szkodę, albowiem nie dochował należytej staranności w zakresie monitorowania stanu drogi oraz warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zasady monitorowania stanu dróg zostały określone w wewnętrznych dokumentach pozwanego w postaci zarządzenia Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad nr 56 z dnia 17 listopada 2015r. oraz Instrukcji objazdów i kontroli dróg krajowych administrowanych przez (...) Oddział w G.. Zgodnie z treścią powołanego powyżej zarządzenia nr 56 objazdy dróg miały być wykonywane co najmniej raz dziennie, zaś co najmniej raz w miesiącu objazdy dróg powinny być dokonywane w porze nocnej. Wedle natomiast Instrukcji objazdy i kontrole miały być przeprowadzać nie rzadziej niż raz dziennie niezależnie od klasy drogi. Podczas dokonywania objazdu bądź kontroli pracownik (...) winien poruszać się pojazdem służbowym z taką prędkością, aby mógł odpowiednio i skutecznie dokonać oceny kontrolowanego elementu występującego na drodze bądź w jej otoczeniu (w granicach pasa drogowego). Wszelkie uwagi, spostrzeżenia winny być odnotowywane w stosownej dokumentacji oraz w razie konieczności winna być wykonana dokumentacja fotograficzna. Wedle zaleceń, nie stanowiących jednakowoż warunku koniecznego, objazdy i kontrole drogi w miarę możliwości miały być przeprowadzone przez dwóch pracowników spośród których jeden prowadzi pojazd i obserwuje drogę, a drugi obserwuje drogę oraz dokonuje zapisów stwierdzonych uwag. W ocenie Sądu sposób wykonywania przez pozwanego obowiązków związanych z monitorowaniem stanu dróg był nieprawidłowy i nie pozwalał na identyfikację zagrożenia drogowego, które doprowadziło do wypadku powoda. Jak wynika z zeznań świadków J. D. (1) i W. I., w dniu 17 maja 2017r. pracownicy pozwanego dwukrotnie objechali O. T., jednakże ani razu nie przejechali odcinkiem drogi na którym doszło do wypadku tj. zjazdu z O. w kierunku K. w węźle drogowym K.. Świadek W. I., który dokonywał objazdu w godzinach 7:30 – 9:30, zeznał, że wyjechał z G. – M., a poruszał się trasą Ż. – C. – C.. Jadąc z C. ul. (...) na węźle drogowym K. wjechał na O. T.. Zauważyć jednak należy, iż zjazd z O. w kierunku K. (gdzie doszło do upadku powoda) oraz wjazd z ul. (...) na O. znajdują się na tzw. ślimaku i stanowią dwa pasy ruchu dla przeciwnych kierunków jazdy. Z uwagi na konstrukcję obu pasów ruchu, poruszając się na drodze stanowiącej wjazd na O. z ul. (...) nie sposób dostrzec plamy oleju znajdującej się przy zjeździe z O., zwłaszcza jeżeli po zjeździe tym poruszały się inne samochody. Kształt plamy był podłużny, z związku z czym kilka jadących za sobą samochodów mogło zasłonić plamę. W. I. w dniu zdarzenia nie przejeżdżał odcinkiem drogi, na którym znajdowała się plama oleju. Jak zeznał wracał drogą główną z C. do M.. Pas ruchu, którym wracał świadek, od miejsca, gdzie doszło do wypadku oddzielały barierki energochłonne oraz dwa pasy ruchu. Niewątpliwie zatem w drodze powrotnej także niemożliwe było dostrzeżenie tej konkretnej plamy oleju. Kolejny z przesłuchanych pracowników pozwanego J. D. (1) zeznał, że w ramach objazdu tego dnia nie jechał tym odcinkiem drogi. Mało tego, z zapisów w dzienniku objazdów wynika, że także w dniach 15 i 16 maja 2017r. żaden z pracowników pozwanego nie jechał drogą stanowiącą zjazd z O. T. w kierunku K. na pętli K.. Nadto, w świetle zeznań świadków, nie ulega wątpliwości, że objazd był wykonywany w godz. 7:30 – 9:50, a zatem mniej więcej w tym samym czasie, co patrol wykonywany przez (...). Trudno dostrzec sens wykonywania objazdów w tym samym czasie przez dwie różne ekipy. Jednocześnie, należy zaznaczyć, że od czasu zakończenia objazdu do godz. 7:00 dnia następnego nikt nie monitorował stanu drogi. W świetle powyższego należało uznać, że przyjęty przez pozwanego sposób monitorowania stanu drogi był wadliwy. Pracownicy pozwanego przez kilka dni nie objeżdżali wszystkich wjazdów i zjazdów na O., w tym zjazdu na którym doszło do wypadku powoda, a objazdy pozostałych odcinków drogi wykonywali w tym samym czasie co wykonawca, co powodowało, że przez większą część dnia stan drogi nie był monitorowany. Jak wynika z przytoczonego powyżej orzecznictwa samo oczekiwanie na zgłoszenie nieprawidłowości w utrzymaniu drogi od osób trzecich nawet przy stworzeniu systemu pozwalającego na szybką weryfikację takich zgłoszeń oraz usuwanie

zgłoszonych nieprawidłowości nie czyni zadość obowiązkowi o jakim mowa w art. 20 ustawy o drogach publicznych. W tym stanie rzeczy, należało uznać, że zaniechanie pozwanego Skarbu Państwa było bezprawne i zawinione, co stanowi przesłankę jego odpowiedzialności deliktowej.

Jeśli chodzi o wysokość szkody to strona powodowa w przeważającym zakresie sprostała ciężarowi dowodu w zakresie szkody majątkowej. Zważyć należy, iż w niniejszym postępowaniu powód domagał się zapłaty kosztów naprawy motocykla, kosztu uszkodzonych w wyniku zdarzenia ruchomości w postaci kufra, kurtki motocyklowej oraz spodni, a także zwrotu kosztów wykonania kosztorysu. W celu wykazania swojego roszczenia powód przedłożył kosztorys naprawy uszkodzonego jednoślada na kwotę 12.413,47 zł, sporządzony przez Firmę Handlową (...) w G.. Strona pozwana w żaden sposób nie kwestionowała powyższego kosztorysu, ani też związku wskazanych w nim uszkodzeń z wypadkiem z dnia 17 maja 2017r. Ponadto, powód wykazał poniesione przez niego koszty sporządzenia kosztorysu. Na tę okoliczność złożył paragon fiskalny z dnia 10 kwietnia 2018r. oraz potwierdzenie wykonania przelewu na kwotę 400 zł z dnia 15 kwietnia 2018r. Powód udowodnił również szkodę w zakresie pozostałych uszkodzonych ruchomości. Do akt sprawy załączył bowiem fakturę za zakup w dniu 2 kwietnia 2017r. kufra G. (...), czarny o pojemności 47 litrów za kwotę 730 zł, potwierdzenie zakupu spodni marki L. w dniu 10 kwietnia 2017r. za cenę 399,90 zł, a także wydruk strony internetowej sklepu z gadżetami motocyklowymi dotyczący kurtki motocyklowej A. (...) A. o wartości 819 zł. Strona pozwana w żaden sposób nie kwestionowała wartości dowodowej powyższych środków dowodowych ani wynikającej z nich wartości poszczególnych ruchomości. Łączna wysokość poniesionej przez powoda szkody wynosiła zatem 14.762,37 zł.

Natomiast, za bezzasadne należało uznać żądanie zwrotu kosztów pomocy prawnej w kwocie 922,50 zł. Po pierwsze, należy wskazać, że powód nie wykazał, że poniósł koszty w takiej wysokości. Na tę okoliczność bowiem nie przedłożono żadnych dowodów. Nie wiadomo nawet jakie dokładnie usługi prawne i przez kogo miały być świadczone na rzecz powoda. Po drugie, nie sposób doszukać się normalnego związku przyczynowego pomiędzy poniesionymi przez powoda rzekomo kosztami pomocy prawnej a zaniechaniem pozwanego zarządcy drogi. Na etapie postępowania likwidacyjnego czy przedprocesowego nie tylko nie ma obowiązku zastępstwa procesowego, ale dochodzenie roszczeń na takim etapie nie wymaga pogłębionej argumentacji prawnej, a raczej wskazania konkretnych faktów i skonkretyzowania roszczenia (wskazanie konkretnej kwoty), a do tego nie jest wymagana wiedza prawnicza.

Podobnie, na oddalenie zasługiwało roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia za krzywdę w kwocie 5.000 zł. Zważyć należy, iż podstawę żądania zadośćuczynienia za krzywdę stanowią zasadniczo dwa przepisy tj. art. 445 kc w zw. z art. 444 § 1 kc oraz art. 448 kc. Pierwszy z powołanych przepisów stanowi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Z kolei art. 448 kc w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 stosuje się. Uzasadniając swoje roszczenie w zakresie dotyczącym szkody niemajątkowej powód wskazał jedynie, że w konsekwencji wypadku zaczął odczuwać dyskomfort związany z codziennymi podróżami na motocyklu po trasie, na której doszło do zderzenia, odczuwa lęk przed ewentualnym potwornym wypadkiem i jeździ mniej pewnie. Wobec takiego uzasadnienia żądania nie sposób stwierdzić, że zachodzi którakolwiek ze wskazanych powyżej podstaw uzasadniających żądanie. Przede wszystkim, powód, który w niniejszej sprawie był reprezentowany przez fachowego pełnomocnika nie wykazał, że skutek przedmiotowego wypadku poniósł uszczerbek w zakresie zdrowia fizycznego bądź psychicznego. Nie przedłożono żadnej dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia powoda po wypadku. Mało tego, powód zeznał, że nie korzystał z pomocy lekarskiej ani psychologicznej. Strona powodowa nie wniosła również o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu psychologii bądź psychiatrii. Sam fakt, że po wypadku powód jeździ ostrożniej i uważniej nie stanowi negatywnego następstwa zdarzenia, a raczej jest konsekwencją jego doświadczenia życiowego. Osoby, które doświadczyły pewnych negatywnych doświadczeń, później często stają się przezroczniejsze i bardziej uważne. Po prostu „uczą się na błędach”. Jest to normalna ludzka reakcja na negatywne przeżycia i nie można uznać jej za negatywny skutek wypadku. Strona powodowa nie udowodniła również, że zachodzi druga z wymienionych powyżej podstaw

do zasądzenia zadośćuczynienia w postaci naruszenia dóbr osobistych. Powód bowiem nie wskazał bowiem, które z jego dóbr osobistych ewentualnie zostały naruszone, ani w jaki sposób. W związku z powyższym powództwo o zapłatę zadośćuczynienia należało uznać za bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 415 kc, Sąd zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad na rzecz powoda odszkodowanie w kwocie 14.762,37 zł. Na podstawie art. 481 kc Sąd zasądził także odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 2.348,90 zł od dnia 13 sierpnia 2017r. do dnia zapłaty. Zważywszy bowiem należy, iż pismem z dnia 3 lipca 2017r. powód wezwał pozwanego do zapłaty odszkodowania obejmującego wartość uszkodzonych w wyniku wypadku ruchomości. Powyższe wezwanie nie obejmowało jednak kosztów naprawy motocykla. Powyższe roszczenie po raz pierwszy zostało zgłoszone w pozwie, który został pozwanemu doręczony dopiero w dniu 7 lutego 2019r. (k. 174). Podkreślić należy, że zgodnie ze stanowiskiem judykatury zobowiązania z czynów niedozwolonych są zobowiązaniami bezterminowymi (por. wyrok SN z 9 marca 1973r., I CR 55/73, L.; wyrok SN z 24 lipca 2008 r., IV CSK 151/08, L.; wyrok SN z 5 czerwca 2009r., I CSK 494/08, L.; wyrok SN z 8 lutego 2012r., V CSK 57/11, B. (...), Nr 3), stąd też zgodnie z treścią art. 455 k.c. takie świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Jak podnosi się w doktrynie „niezwłoczność” powinna być rozumiana jako konieczność wykonania zobowiązania stosownie do wymagań dobrej wiary i zwyczajów uczciwego obrotu. Takie określenie umożliwia dokonywanie ocen w odniesieniu do czasu i miejsca, w którym dłużnik powinien niezwłocznie wykonać zobowiązanie. Nie ulega zatem wątpliwości, że niezwłoczność, o której mowa w przepisie art. 455 kc, nie pokrywa się z natychmiastowością. Zawsze jednak terminy te muszą być realne, uwzględniające wymagania stawiane uczestnikom stosunku zobowiązaniowego, zwłaszcza w art. 354 i 355 kc. (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 26 września 2012 r., I ACa 426/12, LEX nr 1223147; wyrok SA we Wrocławiu z dnia 21 listopada 2012 r., I ACa 1163/12, LEX nr 1267476). Ponadto, jak wskazuje się w doktrynie „niezwłoczność” oznacza konieczność respektowania czasu potrzebnego dłużnikowi do zabezpieczenia prawidłowego wykonania zobowiązania. Długość tego czasu zależy od istniejących w obrocie cywilnym stosunków w odniesieniu do skonkretyzowanego zobowiązania. Czasu potrzebnego do niezwłocznego wykonania zobowiązania nie da się oznaczyć sztywno określoną liczbą dni czy tygodni. W każdym razie powinien to być taki czas, w którym dłużnik, zważywszy na rodzaj i rozmiar świadczenia, powinien móc przygotować przedmiot świadczenia. Dowód na okoliczność, iż wskazany przez wierzyciela termin na wykonanie świadczenia jest zbyt krótki, obciąża dłużnika (por. Z. Gawlik [w:] A. Kidyba (red.) Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część ogólna, LEX 2014). Konstruując pojęcie „niezwłoczności” w odniesieniu do pozwanego Sąd uwzględnił szereg okoliczności związanych z funkcjonowaniem tego podmiotu, w szczególności normalny obieg informacji, konieczność konsultacji z radcą prawnym czy zapoznania się ze stosownymi dokumentami. W ocenie Sądu okres siedmiodniowy był wystarczający do wykonania zobowiązania przez dłużnika, przy uwzględnieniu struktury jego działalności i zasad funkcjonowania. Stąd roszczenie stało się wymagalne z dniem 15 lutego 2019r. z upływem ww. siedmiodniowego terminu od doręczenia pozwu.

W pozostałym zakresie na mocy art. 415 kc w zw. z art. 445 kc i art. 444 kc a contrario powództwo przeciwko zarządcy drogi podlegało oddaleniu. P. oddaleniu podlegało powództwo przeciwko drugiemu z pozwanych z uwagi na brak podstaw do przypisania mu odpowiedzialności za wypadek powoda.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 100 kpc i rozliczył je stosunkowo, uznając, że powód wygrał spór w 71 %, a pozwany 29 %. Powód poniósł koszty w postaci opłaty sądowej od pozwu w kwocie 1.035 zł, opłaty za czynności fachowego pełnomocnika (3.600 zł) oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17 zł) tj. w łącznej kwocie 4.652 zł, z czego należy mu się zwrot kwoty 3.303 zł. Z kolei, pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego w łącznej kwocie 3.600 zł, z czego należy mu się od powoda zwrot kwoty 1.044 zł. Po skompensowaniu powodowi należała się od pozwanego kwota 2.259 zł.